

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Hlavní město Praha a ochrana klimatu

Mgr. Tereza Líbová

Odbor ochrany prostředí, Magistrát hl. m. Prahy

Covenant of Mayors

Pakt starostů a primátorů
v oblasti Klimatu a Energetiky

- ▶ Považován za nejrozsáhlejší světovou iniciativu v oblasti klimatu a energetiky měst a obcí
- ▶ Celkem zhruba 10 000 signatářů místních i regionálních samospráv (celosvětově), jež se zasazují o implementaci cílů v oblasti klimatu a energetiky na svém území
- ▶ Současný rámec do roku 2030, závazek snížit emise CO₂ o 40 % a přijmout integrovaný přístup k mírnění změn klimatu a adaptaci na ně
- ▶ Tři základní pilíře: snížení produkce CO₂ na svých územích, **posílení schopnosti přizpůsobit se nevyhnutelným dopadům klimatických změn** a umožnit svým občanům přístup k bezpečné, udržitelné a cenově dostupné energii

A Shared
Vision for
2050...

... and
Renewed
Commitments
for 2030 ...

... translated
into a **series
of steps**

MITIGATION

Accelerating the
decarbonisation
of our territories

ADAPTATION

Strengthening
our capacity to adapt
to unavoidable climate
change impacts

SECURE, SUSTAINABLE AND AFFORDABLE ENERGY

Increasing energy
efficiency and the use
of renewable energy
sources on our territories

- (At least) 40% lower CO₂ emissions by 2030 through improved energy efficiency and greater use of renewable energy sources;
 - Increased resilience to the impacts of climate change;
 - Increased cooperation with fellow local and regional authorities within the EU and beyond.
-
- Baseline review (i.e. Baseline Emission Inventory, Climate Risk & Vulnerability Assessment);
 - Sustainable Energy and Climate Action plan and mainstreaming of mitigation/adaptation considerations into relevant plans within 2 years following the formal signing;
 - Progress Report every 2 years following the submission of the plan.

Towards more sustainable, attractive, liveable, resilient and energy efficient local authorities

MAYORS ADAPT

-
- ▶ celounijní iniciativa realizovaná jménem Evropské komise za účelem zapojit města a podpořit je v přizpůsobování se změně klimatu
 - ▶ spuštěna v březnu 2014 v rámci Paktu starostů a primátorů
 - ▶ Ve chvíli přistoupení hl. m. Prahy čítala 149 signatářů z 25 zemí (Kodaň, Madrid, Lisabon, Stockholm, Dublin, Edinburgh, Reykjavík, Toulouse, Mnichov, Stuttgart, Bologna, Antverpy, Ghent, Madrid, Bratislava)
 - ▶ Praha členem od 15.1.2016 po podpisu přístupového závazku primátorkou města Prahy Adrianou Krnáčovou a na základě podnětu tehdejší radní hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí RNDr. Jany Plamínkové

Závazky vyplývající z přistoupení k dohodě Mayors Adapt

- Vytvoření adaptační strategie města v termínu dvou let od přistoupení k závazku

Vize: snížení zranitelnosti hlavního města Prahy vůči dopadům změny klimatu postupnou realizací vhodných adaptačních opatření a zajištění jejich implementace v rámci jednotlivých oblastí a sektorů s cílem zabezpečení kvalitního životního prostředí pro obyvatele města.

- Pravidelně sledovat a hodnotit proces a průběh adaptačních opatření, včetně hodnocení rizik, a vypracování hodnotící zprávy (každý druhý rok)

Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu

- Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu – plné znění dokumentu na www.adaptacepraha.cz
- **Implementační plán na roky 2018 – 2019**: 46 projektů, cca 200 mil Kč
(hodnotící zpráva: 26 projektů uskutečněných, 15 projektů pokračujících, 7 projektů zrušených)
- **Implementační plán na roky 2020 – 2024**: 212 projektů, rozpočet 3,5 mld. Kč, z toho 60 % již alokované finance

Strategie mitigace – přistoupení ke Covenant of Mayors

- ▶ Strategický dokument **Územní energetická koncepce hl. m. Prahy** - soubor opatření a aktivit ke snižování změn klimatu vlivem produkce CO₂.
 - ▶ snížení energetické spotřeby budov v majetku města, dopravních úspor a modernizace vozového parku a technologických opatření významných producentů skleníkových plynů ve správě města (ČOV, ZEVO Malešice)
- ▶ Přistoupení ke **Covenant of Mayors**
 - ▶ Závazek vypracovat Akční plán pro energetiku a klima **SECAP**
 - ▶ v prvním kroku znamená vytvoření balance emisí CO₂ (BEI - Baseline Emission Inventory) na sledovaném území kraje hl. m. Praha a stanovení výchozího data, vůči kterému bude závazek snížení emisí CO₂ o 40 % uplatňován
 - ▶ sběr velkého množství dat, mezioborová spolupráce s odborníky z ČHMÚ, Českého statistického úřadu, dopravních institucí, a konzultantů v oblasti ochrany ovzduší a energetiky
 - ▶ V Praze za tímto účelem zadána Studie proveditelnosti (SEVEN Energy s.r.o., ENVIROS)

- závazek může být splněn v absolutních hodnotách emisí CO₂ nebo v měrném ukazateli emisí CO₂ vztažených na 1 obyvatele
- výchozí rok hl. m. Praha: 2010
- hlavním cílem je vytvořit soubor opatření, vedoucích k naplnění uvedeného závazku

- 1) **výroba elektřiny a tepla** určeného k dodávkám třetím osobám - očekávaný vývoj do roku 2030 může bez změny ve výši poptávce po energii započítávané do BEI zajistit splnění závazku možná i z více než 30 %. Praha tento vývoj může výrazně vylepšit aktivním přístupem v rozvoji fotovoltaiiky, zdrojů vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla na území města a vyšším energetickým využíváním odpadů v ZEVO Malešice
- 2) **sektor obytných budov a terciární sféry** - potenciál spočívající ve výměně stávajících spalovacích zdrojů tepla za nové, efektivnější. Výměna zdrojů tepla do roku 2030 bude s ohledem na obvyklou životnost zdrojů nezbytná a případné dodatečné náklady tak budou minimální. Přínosem bude zvýšení energetické účinnosti o 10 a více %, snížení emisí CO₂ může být až o několik set tisíc tun ročně.

3) potenciál **energetických úspor** v pokračujícím **zateplování stávajících staveb**, výměně oken, dílčím zateplením u památkově chráněných objektů, regulací spotřeby energie, využití OZE - s přínosem ve stovkách tisíc tun CO₂ ročně; ekonomická návratnost těchto investic je však znatelně delší a vyžaduje vhodné nástroje podpory (investiční dotace)

4) **oblast dopravy** díky pravděpodobnému nástupu elektromobility a dalších alternativních pohonů může být rovněž zdrojem úspor emisí CO₂ v míře dosahující několik set tisíc tun ročně; rozhodující bude pojetí elektromobility a zdrojů a způsobů jejich dobíjení, které budou v Praze využívány

Dosažitelnost cíle snížení emisí CO₂:

- **absolutní hodnota**, tj. snížit emise CO₂ do roku 2030 o **2,4 mil. tun/rok** od roku 2015 do roku 2030 (nevede k dosažení závazku)
- v případě využití **měrných emisí na obyvatele** předpokládáme nárůst obyvatel na cca 1,35 mil. obyvatel, potřebné emise na 1 obyvatele jsou ve výši **4,5 t CO₂/rok/obyvatele** (pokles o 1,65 t CO₂/rok/obyv. z dnešních **6,11 t CO₂/rok/obyv.**). Tento pokles si vyžaduje snížit celkové emise na 6,075 mil. t CO₂/rok, o **1,625 mil. tun/rok** od roku 2015 do roku 2030.

Dosažení tohoto cíle je reálné, pokud budou v maximální míře uplatňována doporučená opatření.

SECAP Praha - postřehy

- ▶ Zadání VZMR, spolufinancování SFŽP
- ▶ Předpoklad odevzdání hotového projednaného dokumentu 09/2020

Překážky:

- Spolupráce mezi zainteresovanými společnostmi (Odbory MHMP, městské části, příspěvkové organizace, chybějící energetický management v jednotlivých institucích i městě jako celku
- Politická nejednotnost (vedení hl. m. Prahy, ČEZ, distribuční společnosti, PRE, PVS - mají různé sféry vlivu
- Obtížnost veřejného projednávání, roztříštěnost zájmů Prahy vs. městských částí
- Vyčíslitelnost finančních nároků a finanční náročnost navrhovaných projektů a opatření

Pozitiva:

- ▶ - návrhy nevšedních a technicky zcela unikátních řešení energetických úspor, objevení zcela netušeného potenciálu (použití nízkopotenciálního tepla z ÚČOV pro vytápění čtvrti Bubny - Zátory, potenciál pro použití v CZT)
- ▶ Analýza možností využití zelených střech, fotovoltaiky, aj. na budovách škol, a obecně budov v majetku hl. m. Prahy
- ▶ Analýza možnosti tzv. energetických společenství a sdílení energie z OZE
- ▶ Možnost **financování projektů z evropských zdrojů** (Operační programy, Modernizační fond - hl. m. Praha jeden ze zakladatelů a tvůrců programu, Inovační fond, Horizon, a další zdroje; finanční podpora obvykle navázaná na členství v Covenant of Mayors)
- ▶ Možnost spolupráce a inspirace u ostatních členů CoM, navázání nevšedních partnerství mezi zúčastněnými městy a **participace na politice EU v oblasti energetiky**

Děkuji za pozornost

